

**Національний університет
“Одеська юридична академія”
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«Психологія жертви»**

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
Психологія	Перший (бакалаврський) рівень	Денна/заочна	4	8	3

Викладачі навчальної дисципліни	Крюкова Марина Анатоліївна , доцент кафедри соціології та психології Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат психологічних наук, доцент, Одеса вул. Академічна, 9 каб. 28 контактний телефон: +380-098-299-36-94 контактна електронна адреса: e-mail: sociology1@onua.edu.u
---------------------------------	---

Короткий опис навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Психологія жертви» спрямована на забезпечення майбутніх психологів теоретичними знаннями та практичними вміннями з основ сутність психології жертви, розкривають особливості різних теорій жертви, знайомство здобувачів вищої освіти з основами віктимології, проблемою психологічної та юридичної жертви, „факторів ризику” зростання індивідуальної віктимності.
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	Метою дисципліни є спеціальна підготовка студентів до професійної діяльності, формування інтересу та готовності до самостійного пізнання проблем психології жертви шляхом опанування засад методології сучасної юридичної психології та специфіки диференціального підходу до вивчення особистості жертви
----------------------------	---

Мова викладання	Українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	18	22	50	90

Заочна форма	8	2	80	90
--------------	---	---	----	----

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:
ПРН301	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРН302	Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань, в тому числі в правоохоронній галузі.
ПРНУ02	Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПРНУ04	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій.
ПРН304	Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Результати навчання			
Символ РН	Після успішного завершення курсу цієї навчальної здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення РН
ПРН301 ПРНА01 ПРНП02	Мати уявлення про особливості розвитку людини на протязі життя. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРН302 ПРНА02 ПРНП03	Знати основні етапи розвитку особистості	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНУ02 ПРНА03 ПРНП02	Мати навички підбору психодіагностичного матеріалу з погляду індивідуальних особливостей індивіда	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування

ПРНУ04 ПРНА04 ПРНП02	Уміти використовувати отримані результати психодіагностичних досліджень в подальшій практичній роботі	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРН304 ПРНУ04 ПРН304	Застосовувати отримані знання в повсякденній професійній діяльності Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій.	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування

Зміст
навчання

Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, год. (денна ф/н)
Тема 1.	Поняття «психологічна» та «юридична» жертва» та їх характеристика	ПРН301 ПРНА01 ПРНП02	2/2/6 (денна ф/н) 1/-/12(заочна ф/н)
Тема 2.	Віктимність та її основні характеристики	ПРН302 ПРНА02 ПРНП03	2/2/6 (денна ф/н) -/-/10 (заочна ф/н)
Тема 3.	Психологічні особливості жертви некорисливих насильницьких злочинів	ПРНУ02 ПРНА03 ПРНП02	2/4/6 (денна ф/н) 1/1/12 (заочна ф/н)
Тема 4.	Психологічні особливості жертв-неповнолітніх	ПРНУ04 ПРНА04 ПРНП02	4/4/6 (денна ф/н) 2/1/10(заочна ф/н)
Тема 5.	Психологічна характеристика жертв злочину в місцях позбавлення волі	ПРН304 ПРНУ04 ПРН304	2/4/10(денна ф/н) 2/-/14 (заочна ф/н)
Тема 6.	Психологічна характеристика жертв сексуальних злочинів	ПРН301 ПРНА01 ПРНП02	4/4/8(денна ф/н) 1/-/10 (заочна ф/н)
Тема 7.	Особливості роботи психолога з потерпілими та жертвами	ПРН302 ПРНА02 ПРНП03	2/2/8 (денна ф/н) 1/-/12 (заочна ф/н)

Список основної літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аболин Л.М. Психологические механизмы эмоциональной устойчивости человека.- Казань.: Изд-во Казан. гос. Ун-та, 2014.- 262 с. 2. Азаров В.Н. Стиль действия: импульсивность-управляемость //Вопросы психологии. 2014. №3. С. 121-126. 3. Антонян Ю.М. Роль конкретной жизненной ситуации в совершении преступления. М.: Юрист, 2014. – 214 с. 4. Асеев В.Г. Мотивация поведения и формирование личности.- М.: Мысль,1976.- 158с. 5. Балабанова Л.М. Судебная патопсихология (вопросы определения норм и отклонений). — Донецк: Сталкер, 2013. — 432 с.
----------------------------------	--

6. Бандурка А.М. Юридическая психология: (Монография). Изд. 2-е, доп. и перераб. /Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. – Харьков: Изд-во «Титул», 2016. – 750 с.: ил., табл. – Библиогр.с.: 745-746.
7. Братусь Б.С. Аномалии личности. М., 2014.
8. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. Киев.: Наукова думка, 2018. – 2000с.
9. Василюк Ф.Е. Психология переживания (анализ преодоления критических ситуаций).- М.: Изд-во МГУ, 2012.- 200 с.
10. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека.- М., 2013.- 288 с..
11. Грановская Р.М. Элементы практической психологии. – СПб.: Речь, 2013. – 655 с.
12. Джемс М., Джонгвард Д. Рожденные выигрывать: транзакционный анализ с гештальтупражнениями. 2015. – 336 с.
13. Землянська О.В. Особистість як об'єкт судово-психологічної експертизи: (Монографія). – Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2019. – 367 с.: ил., табл.. – Бібліогр.: с. 352-364.
14. Леонгард К. Акцентуированные личности. Киев.: Вища школа, 2020, 392 с.
15. Лупарев Г.П. Преступник и его жертва. Алмати. Общество «Знание» 2012.
16. Малкина-Пых Психология поведения жертвы: Справочник практического психолога. – М.: Изд-во Эксма, 2014. – 1008 с.: ил., табл. – Библиогр. с.: 96-107.
17. Полубинский В.И. Криминальная виктимология. Что это такое? К.: Либідь, 2018. – 45 с.
18. Ривман Д.В. К вопросу о социально-психологической типологии потерпевших от преступлений //Виктимологические проблемы борьбы с преступностью. Иркутск. 2014. – С. 15-21.
19. Тойч Ч.К., Тойч Д.М. Второе рождение или искусство познать и изменить себя. К.: Либідь. – 2016 – 165 с.
20. Христенко В.Є. Моделювання психологічних детермінант поведінки жертв сексуальних злочинів. Автореф. дис. канд. психол. наук., Харків, 1997, 18 с.

Інформаційні ресурси:

1. Барлас Т.В. Психодиагностика в практической психологии: проблемы и перспективы // Журнал практической психологии и психоанализа, 2001. – No1-2.
<http://psyjournal.ru/j3p/pap.php?id=20011201> Библиотека с книгами по психологии <http://psychologylib.ru/books/index.shtml>
2. Библиотека психологического форума «MyWord.ru» [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://psylib.myword.ru>.
3. «Психея» [Электронный ресурс] — (Режим доступа: <http://www.psycheya.ru>).
4. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии /Под ред. А. А. Крылова, С. А. Маничева. –СПб.: Питер, 2003. – 560 с.
www.koob.ru/shmelev_a_g/osnovi_psihodiagnosti
5. Виртуальная библиотека по психологии [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://scitylibrary.h11.ru/Library.htm>
"Каталог психологической литературы» [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://www.psyncatalog.ru>

Дотримання вимог академічної доброчесності	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ “ОЮА” визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-oyua</p>
--	---

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50
• доповіді та повідомлення на семінарах	25
• виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
• опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
• письмова компонента	25
• усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання

F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом
---	------	--

Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою. Підготовка рефератів та доповідей за темами навчальної дисципліни.
---	--